

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. mw. M. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Schedeldoekshaven 131
2511 EM Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.bnrm.nl

Contactpersoon
Steven Tjalsma
*Bureau Nationaal Rapporteur
Mensenhandel*

T 070 370 45 36
F 070 370 45 37

Ons kenmerk
9038

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 18 oktober 2012

Onderwerp reactie Nationaal Rapporteur op conceptwetsvoorstel Jeugdwet

Geachte mevrouw Veldhuijzen van Zanten - Hyllner,

Ik heb kennisgenomen van het conceptwetsvoorstel Jeugdwet. Het document geeft aanleiding tot uitvoerig commentaar, waarbij ik vanzelfsprekend het belang van jeugdige slachtoffers van mensenhandel en seksueel geweld in ogenschouw neem. Naar mijn oordeel vergt dit wetsvoorstel aanpassing alvorens het aan de Tweede Kamer gezonden wordt. In deze brief geef ik u graag mijn belangrijkste aanbevelingen mee. Deze hebben betrekking op artikel 1.1 (definiëring van seksueel geweld tegen kinderen), artikel 2.1 (de jeugdreclassering), artikel 2.2 (definiëring en aandacht voor seksueel geweld tegen kinderen), artikel 2.3 (de instelling en instandhouding van de meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling), artikel 3.2 (het niet certificeren van vrijwillige en ambulante jeugdhulp), de toegankelijkheid tot de (landelijke) specialistische jeugdhulpinstellingen en tenslotte het tempo van de invoering van de Jeugdwet.

Definiëring van en aandacht voor seksueel geweld tegen kinderen

De aanpak van seksueel geweld tegen kinderen mag niet naar de achtergrond verschuiven binnen de aanpak van kindermishandeling. Eén van mijn aanbevelingen uit de Rapportage Kinderpornografie heeft betrekking op de ontwikkeling van een integrale aanpak, waaronder preventie, van seksueel geweld tegen kinderen. Naast fysieke en psychische kindermishandeling of -verwaarlozing is seksueel geweld

tegen kinderen een specifiek fenomeen dat eigen oorzaken heeft, dat een specifieke aanpak behoeft en dat zich niet altijd afspeelt in een afhankelijkheidsrelatie. Seksueel geweld tegen kinderen past daarom niet in het kader van kindermishandeling zoals gedefinieerd in artikel 1.1. Daarom dient in het wetsvoorstel expliciet vermeld te worden dat het college naast kindermishandeling dient te voorzien in maatregelen om seksueel geweld tegen kinderen te voorkomen (artikel 2.2 sub 1 lid j) alsmede dient te voorzien in de beschikbaarheid van deskundigheid op gebied van seksueel geweld tegen kinderen (artikel 2.2 sub 4).

Datum
18 oktober 2012
Ons kenmerk
9038

Jeugdreclassering

Volgens het conceptwetsvoorstel worden het college (artikel 2.1 en 2.2) en de gemeenteraad (artikel 2.5) verantwoordelijk voor de jeugdreclassering. Ik betwijfel of kleinere gemeenten in staat zijn om dit effectief te regelen en of gegarandeerd kan worden dat zij de benodigde capaciteit en expertise hebben. Ik stel daarom voor de jeugdreclassering niet onder verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad te laten vallen, maar deze landelijk te organiseren door Reclassering Nederland. Hiermee zal de uitvoering niet nodeloos versnipperen en zal de doorstroming vanuit jeugdreclassering naar reclassering beter gecoördineerd kunnen worden.

Samenvoeging AMHG's en AMK's

Gezien het belang van de integrale aanpak van seksueel geweld tegen kinderen en het voorkómen van versnippering in de hulpverlening is de samenvoeging van de Advies- en Meldpunten Huiselijk Geweld en de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling een positieve ontwikkeling, mits de (zowel digitale als analoge) expertise ten aanzien van seksueel geweld tegen kinderen geborgd wordt (artikel 2.3 sub 2 lid a).

Vanwege het belang dat door professionals wordt gehecht aan terugkoppeling na een melding van (een vermoeden van) kindermishandeling of seksueel geweld tegen kinderen is artikel 2.3 sub 2 lid f bijzonder welkom. Ter ondersteuning van een integrale en gecoördineerde hulpverlening zie ik deze terugkoppeling graag gepaard

gaan met de instelling van een wettelijk geborgd (centraal) registratiesysteem en/of cliënt-volgsysteem.

Datum
18 oktober 2012
Ons kenmerk
9038

In artikel 2.3 sub 3 is opgenomen dat het 'Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling' desgevraagd advies kan geven over de stappen die eventueel doorlopen kunnen worden bij vermoedens van geweld. Om de laagdrempeligheid te vergroten stel ik voor de naam te veranderen in een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), zodat duidelijk is dat men hier niet alleen terecht kan voor het doen van een melding, maar tevens voor advies.

In lijn met de beoogde bovenlokale samenwerking zoals omschreven in artikel 2.4, pleit ik ervoor in tenminste iedere centrumgemeente een AMHK te vestigen. Hierdoor hoeft er niet in iedere gemeente een AMHK ingesteld en in stand gehouden te worden, hetgeen versnippering voorkomt, maar zal de regionale toegankelijkheid van het AMHK wel vergroot worden. Naast fysieke bereikbaarheid zullen AMHK's overigens ook digitaal toegankelijk moeten zijn. Tenslotte stel ik voor de regionale AMHK's in te bedden in een landelijk overkoepelende en wettelijk geborgde organisatie van samenwerkende AMHK's.

Certificering van instellingen

Artikel 3.2 sub 1 stelt dat een kindbeschermingsmaatregel, jeugdreclassering of een machtiging gesloten jeugdhulp uitsluitend wordt uitgevoerd door een gecertificeerde instelling. De jeugdwet dient echter ook te voorzien in de centrale certificering van de vrijwillige en ambulante jeugdhulp. Gezien het belang van de veiligheid van kinderen die onder verantwoordelijkheid staan van jeugdhulpinstellingen moeten ook deze instellingen voldoen aan landelijk geldende en af te dwingen kwaliteitsnormen waarvan de naleving gecontroleerd moet worden door de Inspectie Jeugdzorg (IJZ).

Toegankelijkheid van de jeugdhulp

Jeugdige slachtoffers van mensenhandel en seksueel geweld verdienen de best mogelijke hulp te ontvangen. De beoogde overheveling van de jeugdhulp naar de gemeenten geeft mij echter aanleiding tot zorg met

betrekking tot de toegankelijkheid van de jeugdhulp en met betrekking tot de positie van specialistische jeugdzorginstellingen, zoals die noodzakelijk is voor bijvoorbeeld de opvang van slachtoffers van loverboys.

Datum
18 oktober 2012
Ons kenmerk
9038

De toegang tot de best mogelijke jeugdhulp zal na de overheveling en de daaropvolgende efficiëntiekortingen op het gemeentelijke budget onder druk komen te staan, omdat de kleinschaligheid van gemeentelijke jeugdhulp de vereiste efficiëntie en kostenbesparing in de weg zal staan. Hierdoor zal de gemeenteraad een eigen bijdrage verordenen (artikel 8.2.1), ook aan jeugdige slachtoffers van mensenhandel en seksueel geweld. De in artikel 8.2.1 sub 2 lid a, b en c vermelde uitzonderingen bieden te weinig grond om de toegankelijkheid van de jeugdhulp voor deze slachtoffers te waarborgen. De efficiëntiekortingen dienen heroverwogen te worden en de toegang tot de vereiste jeugdhulp, mede voor de hierboven genoemde slachtoffers, moet steviger verankerd worden in het wetsvoorstel.

In dit licht dient ook de toegankelijkheid van (landelijke) specialistische jeugdhulpinstellingen wettelijk geborgd te worden. De gemeenten zijn in het huidige conceptwetsvoorstel vrij in de keuze voor het subsidiëren of aanbesteden van zorgaanbieders voor jeugdhulp, conform de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In dit conceptwetsvoorstel bestaat het risico dat gemeenten de inkoop van de relatief kostbare specialistische jeugdhulp zullen vermijden, waardoor de toegankelijkheid tot specialistische jeugdhulp wordt verkleind. De continuering van het aanbod van specialistische jeugdhulp komt hierdoor op lange termijn in gevaar. De Rijksoverheid dient deze toegankelijkheid in het beoogde nieuwe stelsel wettelijk en financieel te garanderen.

Gefaseerde invoering Jeugdwet

Tenslotte dient het beoogde tempo waarin de Jeugdwet wordt ingevoerd, kritisch te worden bekeken. Mede gezien de organisatie- en cultuurveranderingen die binnen de jeugdzorg doorgevoerd moeten worden naar aanleiding van de uitkomsten van de commissie-Samson, zou een overhaaste invoering van de Jeugdwet de kwaliteit van de jeugdhulp kunnen ondermijnen. Ten eerste dienen de invoering van de

Wmo en de hervorming van de AWBZ te worden geëvalueerd alvorens de wet Jeugdhulp in te voeren. Ten tweede kan gedacht worden aan een gefaseerde invoering van de Jeugdwet. In deze constellatie kunnen de centrumgemeenten in een eerste ronde de benodigde expertise en infrastructuur van het nieuwe jeugdhulpstelsel opbouwen zodat zij gedurende de tweede invoeringsronde de omringende gemeenten hierin optimaal kunnen ondersteunen.

Datum
18 oktober 2012
Ons kenmerk
9038

Ik kijk uit naar uw reactie en ben altijd bereid een toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen
*Nationaal Rapporteur Mensenhandel en
Seksueel Geweld tegen Kinderen*